

13. Slangen

Slangen var et yndet motiv i jernalderens dyrekunst. Slangelignende bånddyr slynget seg overalt på smykker, våpen, tekstiler og i utskjæringer på skip, møbler og hus.

Slangen kan bo under jorden, svømme i vannet, klatre og komme gjennom små åpninger. Den bytter skinn to ganger i året og er den ultimate hamskifteren. Slangen kan også sluke andre dyr – da blir den en hybrid – et dobbelt-dyr.

I norrøne mytologi er slangen nært forbundet med Odin. Odin var en stor sjaman og hamskifter som stadig omskapte seg til andre dyr eller mennesker. Midgårdsormen er den mest kjente slangen. Han omslutter verden og holder den sammen ved å bite seg selv i halen.

I monteret

«Slangeringer» i gull var jernalderens finger-bling. De ble funnet i storfolks graver fra 200- og 300-tallet og signaliserte at den som bar ringen tilhørte en liten eksklusiv gruppe.

1. Efteløt prestegård, Kongsberg, Viken (Buskerud). C779
2. Kjorstad søndre, Sør-Fron, Innlandet (Oppland). C4163
3. Braaten, Ringerike, Viken (Buskerud). C2878
4. Bringsværd, Grimstad, Agder (Aust-Agder). C7331

Slangefugler eller fugleslanger? Det vimler av fabelaktige bånddyr på denne platen av kobberlegering. Datering 700-tallet

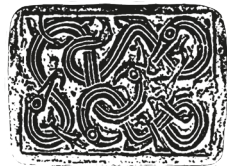
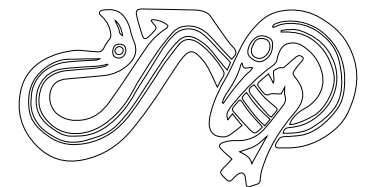
5. Blakstad, Bærum, Viken (Akershus). C29928

S for slanger. Små elegante slangespenner var moten på 600-tallet. S-formet spenne av kobberlegering.

6. Englaug østre, Løten, Innlandet (Hedmark). C10695
7. Nordgården, Seljord, Telemark og Vestfold (Telemark). C17428

Den store runde sølvbrotsjen fra Vikingtid gjemmer minst tre snirklete bånddyr.

8. Rollag, Tråen, Viken (Buskerud). C28158a

5.

7.

3.

4.

2.

1.

6.

8.